

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K16259

Koduloo vihk

L. Siire.

1926

1927

III klass.

Lilled nimed

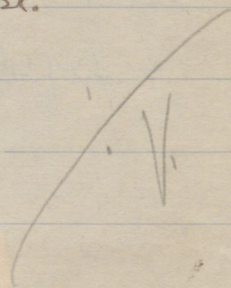
Astra- lilla, roosa, punane,
Talve floks - valge,
Lune floks - lilla, punane, roosa.
Kringli lill - ruuge, kollane.
Lervõi - valge, lilla.
Rebasesaba - lilla.
Lille hernes - punane, valge, lilla, roosa.
Zorjen - punane, valge, kollane.

Kaunis
pes

7 sept.

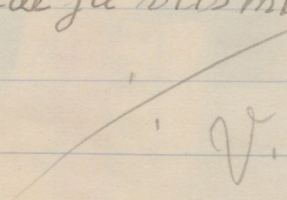
Kuidas meie tulpi istutasime.
 Kõige enne anti meile ~~et~~ lille pottid
 kätte siis panime selle augu ette et veri välja
 veereks - kivekse ette et veri välja ei pääseks
 kivipeale sipudaksime liiva et muld
 niirke oleks siis panime mulla ka poti ris
 andi meile lilled panime liile sibula poti.
 siis viisime ta keldrisse.

Mis liivatera jutustab.

10 sept.

Mina olin kivi ja minuga juhtus õnnetus, 1926
 mind ravis üks vanu mas mind katki ja
 minust sai liivatera mees tuli hobusega ja
 pandis minu vangrissi ja viis minu tebeale.
 Seal olin ma paar päeva siis viidi mind ühti
 õue kus palju lapsi oli üks proua tuli aiast ja
 pani mu palveri peale ja viis minu klassi.

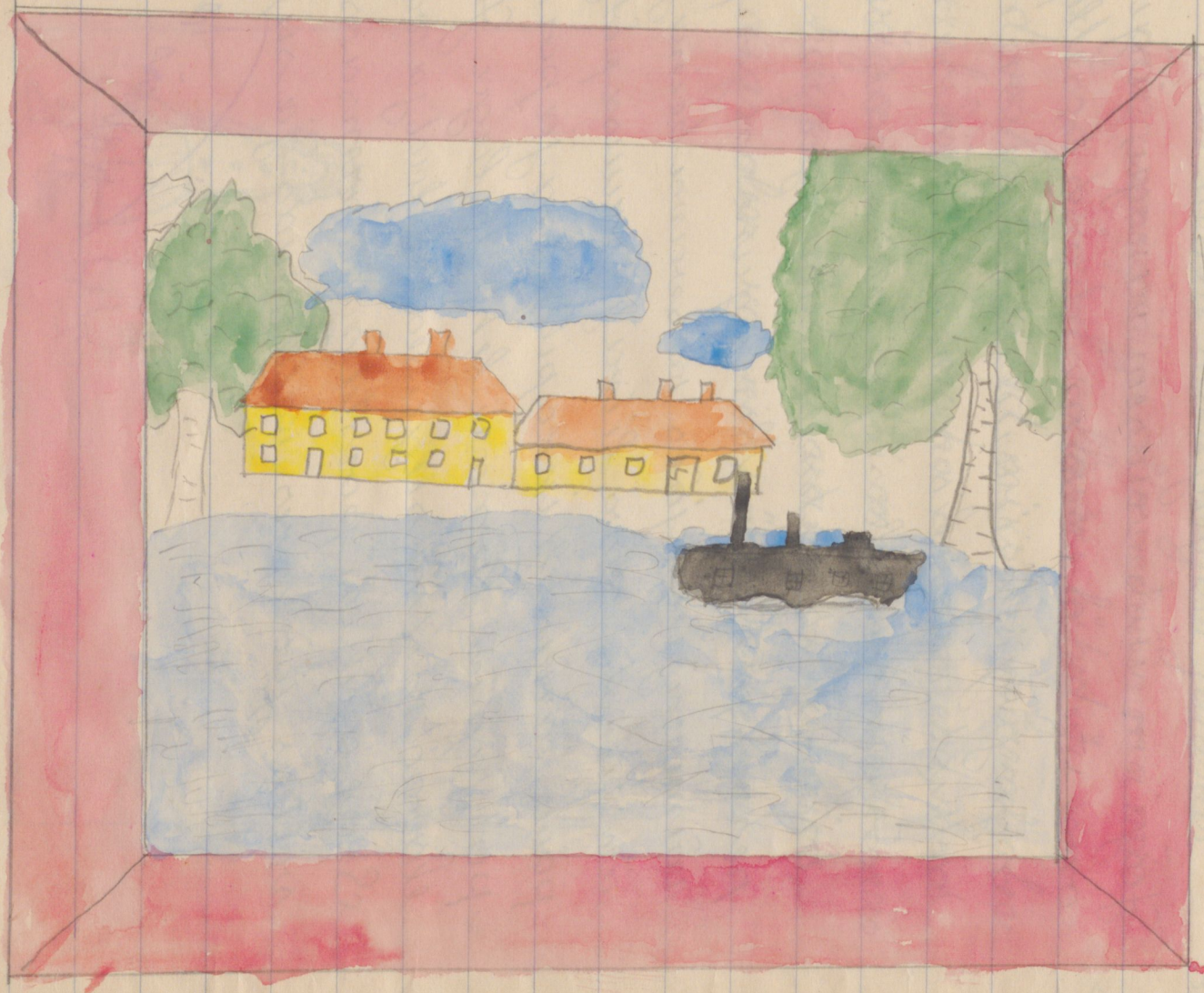

Võu järe sündimine.

Võu on kaks järve ühenimion Vagula 17 sept.
 ja teise nimi on Tammula. Vagula värv 1926
 on suurem kui ^{Tammula} ~~Vagula~~ järv. Meie käisime
 Tammula järve ääres. Üks jut on ka Tammu
 la järvest. Ühel ilusal riivepäeval läks
 üks vana tütarlaps järve kaldale vett toom
 ma ja kaebas oma häda järvele, kriga
 pani keegi käe tema olale, tütarlaps

noolatas tagasi üks naine oli tema
 selja taga, tütarlaps ütles mis sa
 nii kurv oled küsis noine tütarlaps
 kaebas oma hada sellele noisele ära.

. 7.

Jõgi

Jõgi on ühes veissem veekogu, jõgi otsib oma tees madalamaid kohti, sellepärast ongi jõgi niinuruline. Jõgi on mõnest kohast kõva liiva põhja ja ilusade kõrgete kallastega, teisest kohast jälle madalade pehme kallastega ja porise pehme põhjaga. Nisrugune on jõe põhivõime rajada jões kasvava heina järgi ära tunola, kõva liiva ja kruusa põhja pääl harilikult isikapilliroog ja porise põhjapääl lõmmu leht ja luga. Jões elavad mitmesugused kalad ja vähjad. Suure ajal on poristel väga armsas aja-riiteres jõe ääres kalupüüda ja supelda.

Paunis kes.

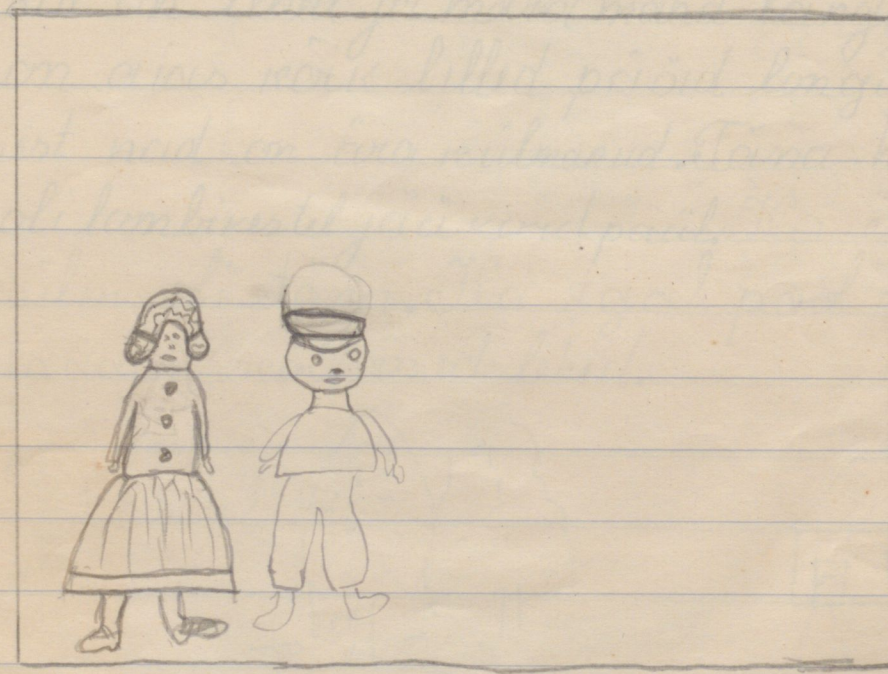
Mis tamen mulle sügisel jutustas.

Kui mina noorapidaja olin küsirin maimis pärast sa sügisel kollaseks lähed ja su lehed maha langedad, miks su kõrvad olid vaheril kõik lehed maha on langed, meid on väga kulua seltsi mõni ka nende seas on haiglan vist see vahes on ka haige, aga aias olid kasvkon päris roheline

30 sept

1926

aasta

Miss mulle reinos meeldis

Mulle meeldis reinos see et kuu lapsed mängisid.

See oli nii.

Hulga lapsi mängisid üheskoos ja tantsisid
kaas last tulid juure ühe poiss teine tüdruk.

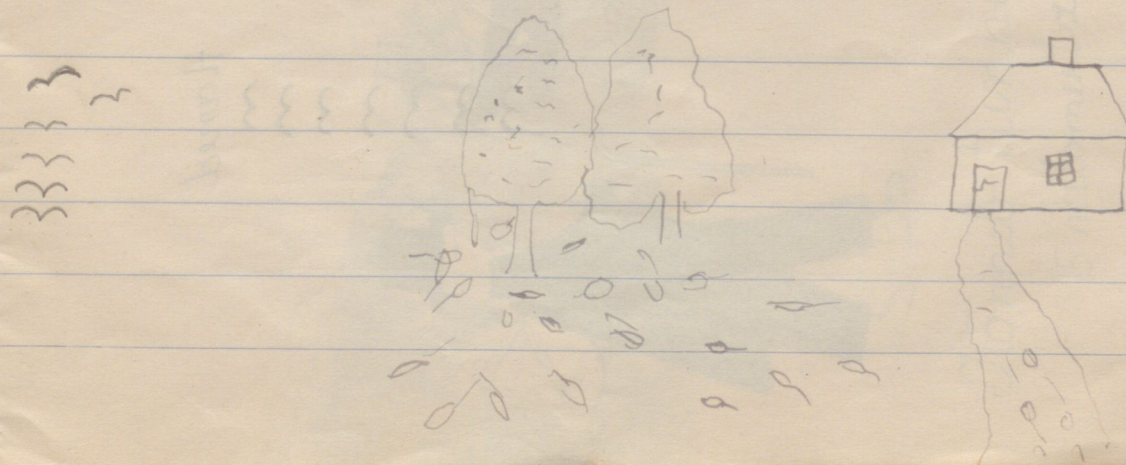
Poisinori olid pikrad püksid ja lühid tüdrukud
oli murene süles.

Miss toob meile sügis.

7 sept

Sügis värvib puude lehed kollaseks ja punaseks,
Kuninga värvilised lehed langevad maha, ja
sagivad seemnekeitele soojaks vaibaks. Vaht-
ral on lehed juba maha langenud. Täna
öösel riisus ^{reilms} ka reastania lehed. Tamme
lehed on täiesti svenud. Pährelapiud.
lippendab veel mõni leheke oesale.

Targis käies rõhisevad lehed jalgad all.
Pihlakal on lehed ja marjad maha langenud.
Meil on aias kõik lilled põõsad longu lan-
nud sest nad on ära reilmanud. Täna homini-
kule oli lombikestel jää kord pääl. Ka esimene
öörreilm oli täna. Ka igal pool reihu
vaataadon kollaseid lehed.

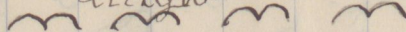

Ränd linnud parvedes.

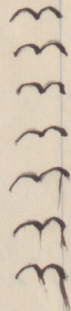
Kareol

Liiged

Haned

Täisukused

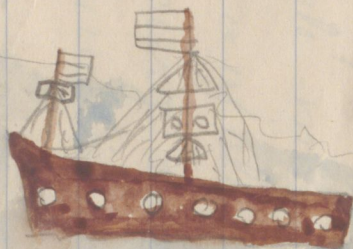
Kuldnokkad.

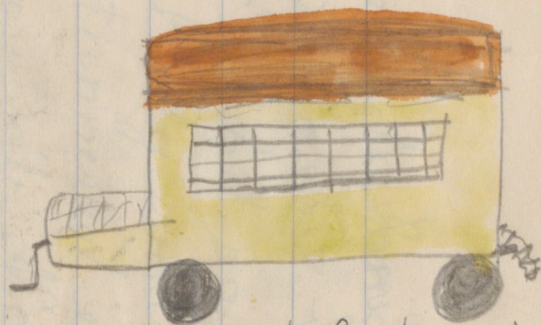
Sõiduriistade kiirus

Kõnnib tunnis
5 kilomeetrit.

- Sõidab tunnis.
150 km

Sõitab tunnis.
40 kilomeetrit.

Lindude lennu kiirus.
Lind lendab tunnis 200 kilo 300 kilo.

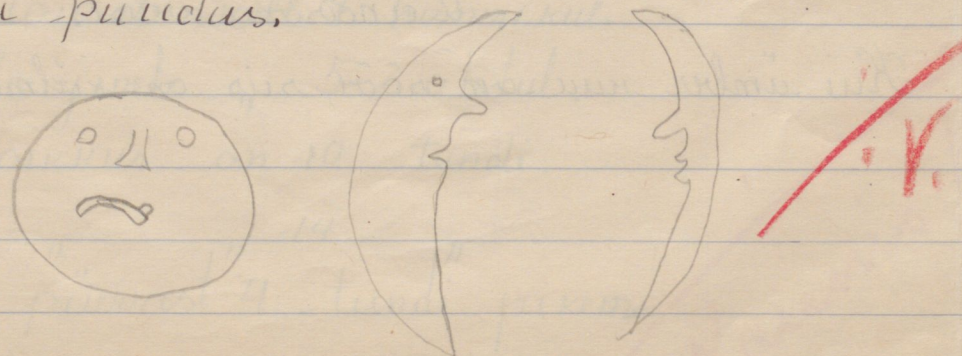
u f
u m

Rändlinde lenol, 1901
soojale maale.

Kivid lähvad Sügisel soojale maale.
Sest et meil maal algavad riilmad
ilmad ja nad tunnevad et neil köht
irika tühjemaks jääb. Nad lendavad
2-3 ööd ja päeva, siis jõuab nad
sinna.

Mis lahkuja linnuke
mulle juttustas.

Oli juba septembri kuu kui linnud
ära soojale -maale läksid. Mina küsisin
ühelt lahkuvalt suurelt, miks te ära
lähete seega vastas siin tuleb mulle
toidu puudus.

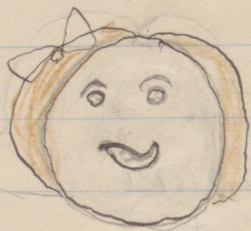
Kuu muutatused

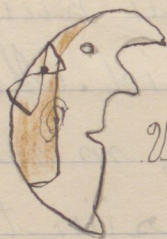
Moorkuu 4. oktoobril kell 12

Esimene vereineet 14 okt kell 4 peal

Täiskuu 21 okt kell 7 hommikul.

Vümne verand 28. okt kell 1 päeval.

Vanasõnakuust.

Kui ümber kuu on rõõr, siis on külma ootata

Soojamõõtja.

Termometer.

Kraadiklaas.

Püü al ehk ver aial.

26 sept.

Lügisere pööripäeva pikkus

28 okt

23 septembril.

Päike tõuseb kell 6 hommikul.

" loojub " 6 õhtul.

Päeva pikkus on 12 tundi.

Õö " on 12 "

Õö ja päev on pööripäeval ühepikkused.

Päeva pikkus 28. oktoobril.

Päike tõuseb kell 7 hommikul.

" loojub " 5 õhtul.

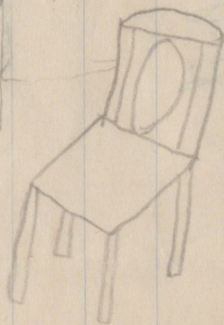
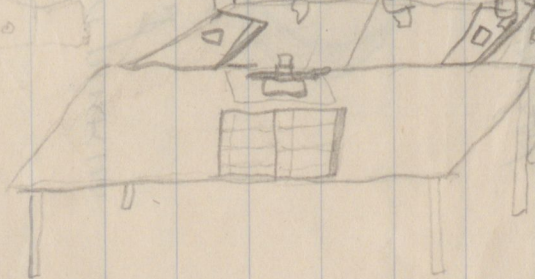
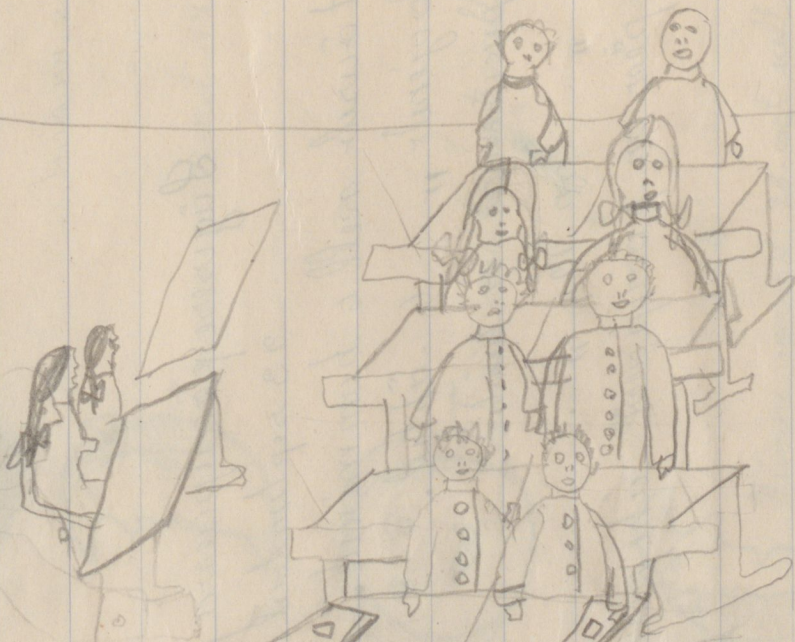
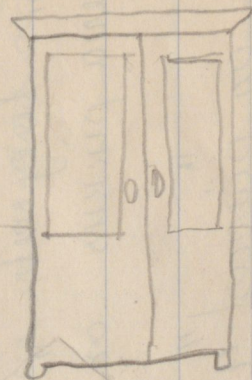
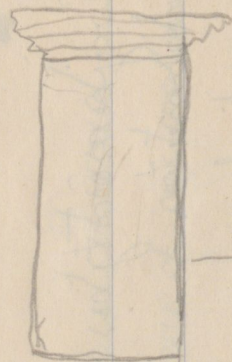
Päeva pikkus on 10 tundi.

Õö " 14 "

Õö on päevast 4 tundi pikem.

Kaunis hea

Kus me klassis istume.

III klassi pikkus, 9 meetrit.

2m 00cm

" " laius, 6 "

teiripuu

" " akna laius $1\frac{1}{2}$ "

" " uuse " 1 "

" " pingi pikkus 1 " . (1 Detsimeeter.)

" " ahju laius 1 " . (2 ")

" " kapi " 1 " . (2 ")

" " klavari " $1\frac{1}{2}$ "

Vähendatud mõõt.

1 meetri asemel 1 sentimeetri.

1 : 100

Vähendatud mõõt

9mõõd 1 meetri asemel 2 sm.

Teisipäev 1:50

Laadi pikkus 42 sm.

Laadi laius 18 sm.

akju laius 3 sm.

Laadi uuse laius 5 sm.

Akna laius 3 sm.

Talve teadet.

1926 aastal 7 oktoobril oli esimene jääkaud
loomikestel.

Turu platsi laius 125-126 ~~sm~~ samm.

" " pikkus 140-141 "

Vanad kombad.

1 Vanast tehti.

Jõulu viiesmillest pool anti jõulu^lõõl^{loomadele}
ja teine teki pool anti siis kui kõi metsa
läks et pahad vaimud loome ära ei
muutaks.

2 Kui jõulu õhtul sööma hakatakse panas-
se iga laua murgale soola. Pääl sööma
tuleb jõuluhani tupp, vana isa viskab hanile
vett kuid hani hakkab vitsaga persma.

3 Maja annad pandi kõike linalega ja teki dega
sinni et pahad vaimud tupp ei pääseks

ja säääl kuja ei teeks.

4. Ka tuhka puistati ümber maja et pahad
vaimud ligi ei pääseks.

5. Talli ukse ette pandi kiveks et pahad vaimud
hobuste kallale ei pääseks.

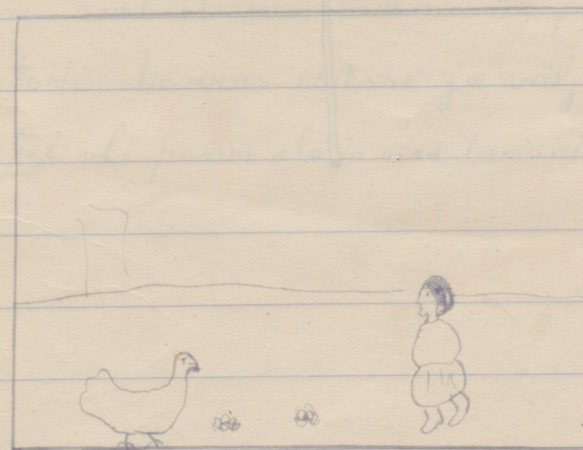
6. Elgal pool uste peal tehti sõega ristid et pahad
vaimud kardaksid.

7. Ka lindudele pandi ruukirvitud välja et
linnud jõulu ööl nälga ei tunneks.

Kuidas meie uut aastat vastu
võtame.

Vana aasta õhtul pandi taldrik lauale ja
sinna pandi kõi suguseid asja ala nagu
näituseks sõrmus soola ja vitrakimp. Sõrmus
täheandas mehelesaamist, sool silmavett ja
vitrakimp vaeva ja piina, ka kepid pistetaks
lumme ja kelle kepp hommikul ümber on
kukkunud, sureb sell aastal ära.

Naisterahvad riskavad kinga, kuhu pool on
kinga nina sinna pool saab ta mehele. Ka min-
dakse välja kuulama, kui kuulub laua seeläbi
siis sureb keegi ära, kui lapse nuttu siis sünnib
laps ja kui kellahelinad siis tähendab pulma.
Ka õnne valadakse killel tuleb haud ja rist see sureb
ära. Kukk tuuakse tuppa ja iga üks paneb
põrandale kaeru kelle kaerad kukub kõige enne
ära sööb saab kõige enne mehele.

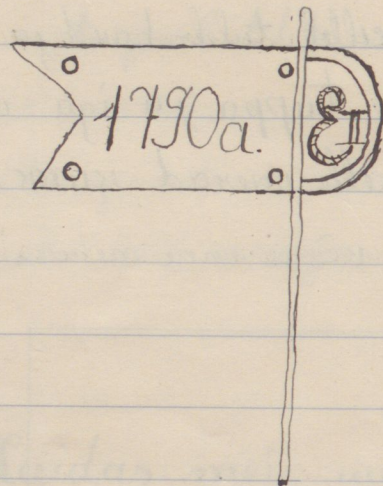
13.

Võru linna vanadus.

jaanuar - 1926. aasta-----
- 1791. aasta

135 aastat on kirik vana

137 aastat on Võru linn vana.

Võru linna asutamine.

18. detsembr

Kui Võrusse linna ei oleud elanikke meigas Perun
 allengden, sel ajal oli see väga tähtis riht selle pärast
 et juuia tulid koksia kaks kauba maanteed. Kui
 kard vene keisrinna Ekaterina II Eesti raskema tuli
 ja leidis et seal paljudes kohtades kirikud puudusid
 ja laskis Võrusse linna asutada ja ka ühes kiriku
 ning kiriku nimi on Katarina ja kiriku lähedale ka
 õpetaja ja seästre maja. Siis asusid ka siia elama palju
 käsitäälisi sest et siin läks nendel palju tööd. Kui
 rautee asutati hakkas siia ja välja rändama ja
 käsitäälisel oli parem elu ja nad teenisid hästi.

Võrulinna tähtsamad kohad.

Võru on palju tähtsaid kohte nendest algama linnavalitsusega. Linnavalitsusest andakse vaestele inimestele alika miida aida taku vaeseid inimesi minu isa on ka hoolekande osakonnas ja käib hoolealuste korterisi üle vaatamas. Ka võras on minu teadmise järel meli pank. u.

Kuidas meie esimest ajalehte välja andsime

Kui me esimese ajalehe välja andsime tegime me palju pilve pitte ja omast koolist mindg linnaast kirjutasime mee palju tükk. Täiesti kui kõik valmis oli läksime meie Pohlaku trüki kodu vaatama.

Esimese trüki kunst.

Trüki kunsti üles leidja on Johan Kutenberg ta oli vaesest perekonnast ja ei jäänud oma ise trüki kodu arada, vanast ei tehtud ajalehte mitte nõnda nagu praegu vaid lõi kati puust tähtsesti nööri ja karku ja trükkisid siis arvas Johan Kutenberg et nõnda läheb palju aega siis lõi kus ta lõi lehe mis geid viisi välja. See kiri oli palju suurem kui nüidse ajal.

"Lasterõõmu" sisu

15. märts

1) Laulud.10) Eländid.

1927

2) Eluunajutud11) Teaduste vallast.3) Juttud4) Kaljad.5) Pildid.6) Ülesanded.7) Küsimused ja vastused.8) Mõistadused.9) Elulood.

22. nr.

1927

aasta

Ellis kirjis mulle jutustas.

Õnneleht tulnud kiri.

Õlin pois elasin kaunis rahulist elu.

Õkorraga tuli üks tüdruk ja ostis minu ära, viis kodu ja kirjutas mulle nii valusasti, terava sülega et karjuma tahtsin hakata, korrage võttis ta laialt kuivatuse paberil kuivatuse kirjutust muudis minu kokku, peale oleks ta minu selja lüü ära murdnud.

Siis pani mind kurväre ehk nõnda nimetatud kirja ümbriku, kuid ta ei olnud vist veel haritust saanud ja selle pärast laskus ta mind ja pani siis mind kinni kirjutas veel midagi ümbrikkule ja pandis margi peale, ning tõmbas ruttu palitu selga mütsi pähe ja võttis minu ja ruttas postkasti juure ^{seal} laskis mind sinna sisse, seal elgas kõige kolelam elu, valgust ei näinud ma seal sugugi vaid seda kuulsin kuidas vastu kasti vihma sadas.

Ümber tunni aja pärast tuli üks mees suur nakk kott kaelas ja laskis meid ema kotti ja sammus minema ühes majas curas ta kotti võttis mind ja mu seltsilised kottist laskis minule templi peale hüüa ja pandis meid kõiki ühe suure kotti sisse milles lugeses. Mõned kirjad pandi teise kotti, sest nemad olid tähtsamad kirjad. Seal piolime me läbi paksu kotti naha räärima. Siis viidi meid paldi jaama kus meid kohe rongile asetati müüd algasid. Arvasin et siin saan natuke puhata sain just uinuda kui nakk kätt mind äratasid. Õkorraga vile ja rong jäi seisma olimegi Võrujaamas, see näitas mulle nii suure ja imelik nagu talu. Viimases jõudsime ühes suure maja juure kus meid vankrist välja võeti. Majas jaati meid tänavate järel posti meeste laiali jaati. Müüd olid ma siin kasti ja kes

teab, kuidas ma oma elu lõpetan.
 Kuid räägin mina kuidas vii oma elu
 lõpetas.

Elu elas mõned ajad ühes katis kust ma
 ta välja võtsin ja ära põõningule kust
 ta varsti teiste hulgas oma elu lõpetas.

Vastlapäeva nimed vanal ajal.

Vanas tehti vastlapäeval sa ehk
 herne leent, kui leent keedeti ei tohtind
 keegi tööd teha isegi pereema ei
 keedrand voreri, õlest tehti inimese
 suurune mees, kellele isa kuub ja
 müts anti ja siis põlluääre viidi
 et pahaad inimesed põldu ära
 ei riisues. Vastlapäeval lasti relgaga
 mäest alla kelle kelle kõige raugemale
 läks karvased kõige pikremaid linad.
 Sell päeval toodi puud mida hoiet

teise aasta reheperesmisena, kõige noorem
 pidi sea kändid p murule viima
 et sead ära ei joovseks, ka tuhka
 puistati ümber maja et assid majja
 ei tuleks ja seal inimestele paha ei
 teeks. Ka sea jala kändid viidi emmis
 seale ja öeldi, emmis anna mulle nii
 palju poegi kui siin kontte. Vastla
 päeva hommikul löikati lamba kand
 daadege juukseid et nad hästi kasvaks,
 ka hobuse lakka ja saba löikati et nad
 hästi kasvaks. Kui leent keedeti ja
 lehest natuke maha läks sadas sõniku
 vedamise ajal vihma. Kuid ka meie
 käisime liugu laskmas.

3 märts

Ilmarelaas.

Ilmarelaasil on täina 750mm.

